

Alkotmányellenes ombudsmantörvény-javaslat

Sajtóközlemény

Ellentétes Magyarország áprilisban kihirdetett új alkotmányával az ombudsmanról szóló törvényjavaslat – hívja fel a figyelmet Fülöp Sándor, a jövő nemzedékek országgyűlési biztosa az országgyűlési képviselőknek június 21-én küldött levelében.

Fülöp Sándor azt követően fejtette ki álláspontját, hogy a közigazgatási és igazságügyi miniszter június 17-én benyújtotta az Országgyűlésnek az alapvető jogok biztosáról szóló törvényjavaslatot.

A nemzeti konzultáció keretében a lakosság túlnyomó része kérte, hogy az új alaptörvény vállaljon felelősséget a jövő nemzedékekért. Ezzel együtt az Országgyűlés is felismerte, hogy a világ jelenlegi ökológiai helyzetében kiemelt felelősséggel tartozunk az utánunk jövő nemzedékeknek, ezért nagyon erős rendelkezéseket fogadott el egyebek között a természeti erőforrásaink megőrzéséről és a nemzeti vagyonnal való hosszú távú érdekeket szolgáló gazdálkodásról.

Alig két hónap elteltével azonban máris úgy tűnik, hogy az alaptörvényben foglaltak nem valósulnak meg, és a nemzeti konzultáció eredményét is figyelmen kívül hagyják a döntéshozók. A Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium által elkészített, és az Országgyűlés által a következő napokban tárgyalandó törvényjavaslat nemhogy erősítene a jövő nemzedékek érdekei és az egészséges környezet védelmét az alaptörvénynek megfelelően, hanem kifejezetten sérti az abban foglaltakat. A javaslat ugyanis még a mai védelmet is megszüntetné, nehezítve ezzel a lakosság jelenlegi és jövőbeli környezeti problémáinak megoldását.

Mindennek azért is különös súlya van, mert ez az első törvények egyike, amely az új alkotmány végrehajtását szolgálja.

Az olyan környezeti ügyek, mint például az energiaellátás hosszú távú kérdései, a szélsőséges időjárási jelenségekkel szembeni védekezés, a víz megóvása mindenkit egyre közvetlenebbül érintenek. A hosszú távú környezeti érdekek képviselőjére hozta létre az Országgyűlés négy éve a jövő nemzedékek országgyűlési biztosa (környezetvédelmi ombudsman) intézményét. Az alapvető jogok biztosáról szóló jelenlegi törvényjavaslat azonban ezt a hatékony képviselőt teljesen eltörölné. A környezetvédelmi ombudsmant az alapvető jogok biztosának súlytalan és eszköztelen helyettesévé tenné, akinek még vizsgálati joga sem lenne.

Ezen túlmenően a javaslat visszavonja mindazon jogköröket és intézkedéseket is, amelyek alapján ma az ombudsman fellép a lakosság környezeti problémáinak megoldásáért. Mivel ezek a jogkörök az új alapjogi biztost sem illetnék meg, ezért a javaslat szerint felálló új ombudsmannak is lényegesen szűkülne a hatásköre. A lakosság olyan jogállami fórumot veszíthet tehát el, amely a környezeti problémák megoldására, a lakossági érdekek védelmére egyedülálló módon hivatott.

Az ombudsman szerint a törvényjavaslat nemcsak az alaptörvény betűjébe ütközik, hanem az abban foglalt környezetvédelmi elveket, az alkotmányozó szándékait is figyelmen kívül hagyva kívánja szabályozni az ombudsmani intézményt. Fülöp Sándor arra kéri az országgyűlési képviselőket, akadályozzák meg, hogy alkotmányellenes törvény szülessen és

emeljenek szót a jövő nemzedékek érdekében az elkövetkező napok bizottsági vitáiban, valamint a törvény általános és részletes vitájában.

Fülöp Sándor szerint a környezetvédelem intézményrendszerét az állam nem építheti le úgy, hogy az a környezet védelmének elért szintjét veszélyeztesse. Márpedig ha a törvényjavaslat megszünteti a jövő nemzedékek védelmére szolgáló intézményes garanciákat, akkor visszalép az egészséges környezet védelmének már elért szintjétől.

Fülöp Sándor szerint ha a parlament a törvényjavaslatot változatlan formájában fogadja el, akkor az új jogszabályt az Alkotmánybíróság várhatóan megsemmisíti, mert az mind a hatályos alkotmányt, mind a 2012. január 1-jén hatályba lépő alaptörvényt sérti.

Az ombudsman arra is felhívta a figyelmet, hogy a törvényjavaslat elfogadása jelentős nemzetközi presztízsveszteséggel is járna: Magyarországot a jövő nemzedékek érdekeinek intézményesített védelme kapcsán eddig követendő mintának tartották. Számos országban, az Európai Unióban, sőt az ENSZ-ben is előremutató példának tekintették, s hasonló intézményeket kívánnak felállítani.

2011. június 21.